

**Begroting
2026**

Programma Economie, arbeidsparticipatie en bestaanszekerheid

1 - Visies en ambities

Visies

Rhenen wil een vitale en inclusieve samenleving zijn waarin iedereen naar vermogen meedoet. Samenwerking met scholen, werkgevers en regionale partners moet zorgen voor een inclusieve arbeidsmarkt en meer kansen op regulier werk. Daarnaast biedt de gemeente aan mensen met een laag inkomen hulp om armoede om sociale uitsluiting te voorkomen.

Op economisch vlak richt Rhenen zich in haar visies op een duurzame economie met bedrijven die meer werkgelegenheid bieden. Nieuwe bedrijventerreinen en kleinschalige ondernemingen zorgen voor banen dichtbij huis. Voor agrarische bedrijven is er ruimte om andere activiteiten te ontplooiën. Het toerisme blijft kleinschalig en richt zich meer op de kwaliteit dan de kwantiteit van de voorzieningen. De nadruk ligt hierbij op natuur, cultuur en gastronomie.

Ambities

De visies van de gemeente vertalen zich in onderstaande ambities. Deze volgen uit het coalitieakkoord, het (bestaand) beleid dat door de raad is vastgesteld en uit landelijke en regionale opgaven.

Ambitie 1

Het versterken van de lokale, brede economie door verduurzaming, samenwerking en innovatie met aandacht voor de specifieke kwaliteiten van Rhenen.

Focus: 5% toename aantal banen (Bron: PAR, peildatum xx-xx-xxxx).

Ambitie 2

Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie.

Ambitie 3

Versterken van sociale inclusie en zorgen voor noodzakelijke middelen van bestaan.

Wat zijn onze beleidskaders?

Ambitie		Beleidsplannen	
1	2	Economische agenda 2023-2026	
1		Beleidsvisie Recreatie en Toerisme 2021-2025	
1		Erfgoedvisie Rhenen (2023)	
	2	3	Bestaanszekerheid en basisvaardigheden 2025 – 2030
	2	3	Schulddienstverlening 2024 - 2028

Met wie werken wij samen?

Ambitie		Verbonden partijen en stakeholders	(in € x 1.000)			
			JRR24	NJR25	BGR26	
1	2	Bedrijvenkring Rhenen	0,00	0,00	0,00	
1		Rhenen Stad	0,00	0,00	0,00	
	2	3	Gemeente Veenendaal	0,00	0,00	0,00
-	-	-	Overige partners zoals: Schuldhulpmaatje, Budgetloket, Ondernemersloket, de Denktank, Taalhuis, Bibliotheek, Welzijn Rivierstroom en Jongerenwerk van Mozaïek en de Steiger			

Wie subsidiëren wij?

Ambitie		Gesubsidieerde partijen	(in € x 1.000)			
			JRR24	NJR25	BGR26	
1	2	Partij 1	0,00	0,00	0,00	
1		Partij 2	0,00	0,00	0,00	
	2	3	Partij 3	0,00	0,00	0,00

2 - Focusdoelen

Inleiding

De bestuurlijke ambities die zijn opgenomen in het coalitieakkoord, zijn vertaald naar twee focusdoelen. Naast het beoogde doel worden de activiteiten, de middelen en de planning weergegeven.

Focusdoel 1 - ambitie 1

Realiseren van een toekomstbestendig bedrijventerrein Remmerden, dat bijdraagt aan de werkgelegenheid, een duurzame en circulaire economie en waar de ruimte intensief wordt benut door: XXX

Actie 1 Initiëren overleg met de provincie Utrecht en in afstemming met Regio Foodvalley voor een onderzoek naar verduurzaming, intensivering en uitbreiding van bedrijventerrein Remmerden. Hierin nemen we ook de behoefte naar een of meerdere bedrijfsverzamelgebouwen mee.

Actie 2 Uitvoeren onderzoek naar netcongestie oplossingen voor Remmerden. Dit doen we samen met de ondernemers en omwonenden van het bedrijventerrein. Ook worden met dit onderzoek de kansen voor collectieve energieproductie verkend.

Focusdoel 2 - ambitie 1

Realiseren van een toekomstbestendig buitengebied als belangrijke drager voor de kwaliteit van leven en de economie en behoudt van het agrarisch bedrijf in onze gemeente door: XXX

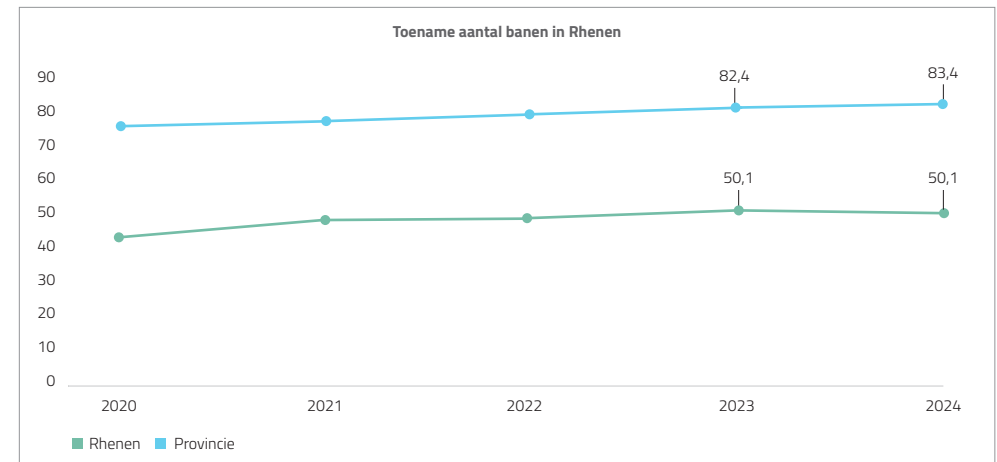
Actie 1 Waar mogelijk aanbieden van ruimte voor agrarisch ondernemers om passende nevenactiviteiten te ontwikkelen, zoals een zorgboerderij of kinderopvang.

Middelen focusdoelen en acties

FD	Middelen (financiën en personeel)	Planning
1	Actie 1 Binnen structureel beschikbare budgetten.	2026
1	Actie 2 Kosten onderzoek € 25.000. Incidenteel budget beschikbaar.	2026/2027
2	Actie 1 Binnen structureel beschikbare budgetten.	Doorlopend

Indicatoren en monitoring focusambities en -doelen

Aantal banen per 100 inwoners (bron: Provinciaal Arbeidsplaatsen Register)



3 - Reguliere doelen en acties

Inleiding

Naast de focusdoelen zet de gemeente zich ook via de reguliere doelen in om hun visies en ambities waar te maken. In onderstaand overzicht zijn die doelen en de voorgenomen acties 2026 en de bijbehorende middelen gepresenteerd.

Ambitie 1

Het versterken van de lokale, brede economie door verduurzaming, samenwerking en innovatie met aandacht voor de specifieke kwaliteiten van Rhenen.

Doel 1 Behouden van de levendigheid in de kernen Rhenen, Elst en Achterberg met zowel fysieke als niet fysieke maatregelen (Bron: economische agenda).

Actie 1 Realiseren van een horecavoorziening op Kwinteloijen.

Doel 2 Versterken van het lokale vestigingsklimaat met focus op MKB door in te zetten op de kwaliteit en aanwezigheid van andere bedrijven, vestigingsmogelijkheden en de kwaliteit van gemeentelijke dienstverlening (Bron: economische agenda).

Actie 1 Organiseren van startersdagen: XXX.

Doel 3 Inzetten op kwaliteitstoerisme die het DNA van de gemeente versterkt, in balans is met de draagkracht van de leefomgeving én waar ondernemers, inwoners, natuur/omgeving van meeprofiten (Bron: beleidsvisie Recreatie en Toerisme 2021-2025).

Actie 1 Het oprichten van een toeristisch samenwerkingsplatform.

Actie 2 Ontwikkeling passantenhaven en omliggend gebied.

Doel 4 Het bewaken en versterken van de cultuurhistorische identiteit van Rhenen door erfgoed zichtbaar en beleefbaar te maken en structureel te integreren in ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen (Bron: erfgoedvisie 2023).

Actie 1 Actualiseren van archeologische beleidskaart en Cultuurhistorische Waardenkaart.

Actie 2 Ontwikkeling erfgoed-app en cultuurhistorische bebording in het centrum.

Kernwoorden: ondernemersklimaat, recreatie en toerisme, erfgoed, evenementen, markt, museum en exploitatie Kwinteloijen.

Middelen ambitie 1

Lasten € xx.xxx

Baten € xx.xxx

Formatie 2026 2,3 FTE / 2025: 2,3 FTE

Ambitie 2

Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie.

Doel 1 Activeren van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat het tekort aan personeel kleiner wordt (Bronnen: participatiewet en economische agenda 2023-2026).

Actie 1 In samenwerking met het Werkgeversservicepunt en de regio Foodvalley benaderen we lokale ondernemers en bedrijven voor mogelijke stage en/of leerwerkplekken.

Actie 2 Als gemeente geven wij het goede voorbeeld door voldoende stageplekken, werk-ervaringsplekken aan te bieden voor alle opleidingsniveaus en bieden we kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Kernwoorden: sociale werkvoorziening (IW4) en re-integratie.

Middelen ambitie 2

Lasten € xx.xxx

Baten € xx.xxx

Formatie 2026 1,0 FTE / 2025: 1,2 FTE

Ambitie 3

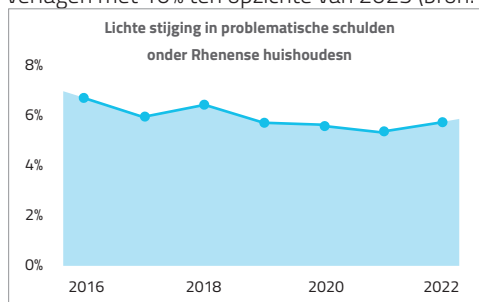
Versterken van sociale inclusie en zorgen voor noodzakelijke middelen van bestaan.

Doel 1 Terugdringen en voorkomen van armoede en versterken van basisvaardigheden bij inwoners met een laag inkomen zodat zij zelfstandig kunnen meedoen in de samenleving (Bron: Bestaanszekerheid en basisvaardigheden 2025 – 2030).

Actie 1 Vereenvoudigen van het minimabeleid.

Actie 2 Versterken Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid door verbinding tussen scholen en huiswerkgroepen te vergroten.

Doel 2 Terugdringen en voorkomen van inwoners met problematische schulden door in deze collegeperiode het aantal huishoudens dat met problematische schulden kampt te verlagen met 10% ten opzichte van 2025 (bron: Schulddienstverlening 2024 – 2028)



Actie 1 Het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) verbreden tot centraal toegangspunt voor informatie en doorverwijzing.

Actie 2 Bij schuldregelingen inzetten op saneringskredieten zodat problematische schulden snel en duurzaam worden opgelost.

Actie 3 TOEGEVOEGD: verhogen frequentie monitoring inwoners met problematische schulden door lichte stijging daarvan. Zie 4.0 'Trends en ontwikkelingen'.

Kernwoorden: bijstand, minimabeleid, schuldhulpverlening en dienstverleningsovereenkomst Veenendaal.

Middelen ambitie 3

Lasten € xx.xxx

Baten € xx.xxx

Formatie 2026 1,8 FTE / 2025: 1,6 FTE

Middelen reguliere doelen en acties

Amb	RD	Middelen (financiën en personeel)	Planning
1	1	Actie 1	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
1	2	Actie 1	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
1	3	Actie 1	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
1	3	Actie 2	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
1	4	Actie 1	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
1	4	Actie 2	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
2	1	Actie 1	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
2	1	Actie 2	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
3	1	Actie 1	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
3	1	Actie 2	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
3	2	Actie 1	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
3	2	Actie 2	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum
3	2	Actie 3	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur. ipsum

4 - Trends en ontwikkelingen, kansen en risico's

Omschrijving	Actie?	Ambitie		
Lichte stijging van het aantal inwoners met problematische schulden.	Ja, halfjaarlijks monitoren i.p.v. 1x per jaar (doel 2, actie 3)			3
Toename van het aantal faillissementen	Toelichten ...	1	2	
Nieuwe of aangepaste wettelijke taken	Toelichten ...			

5 - Middelen

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam eros velit, mattis a eleifend sed, consequat a ligula. Cras sit amet purus a felis tristique eleifend. Morbi dictum lectus vel faucibus egestas. Vivamus dapibus nisl porttitor est volutpat, vel vehicula tellus scelerisque.

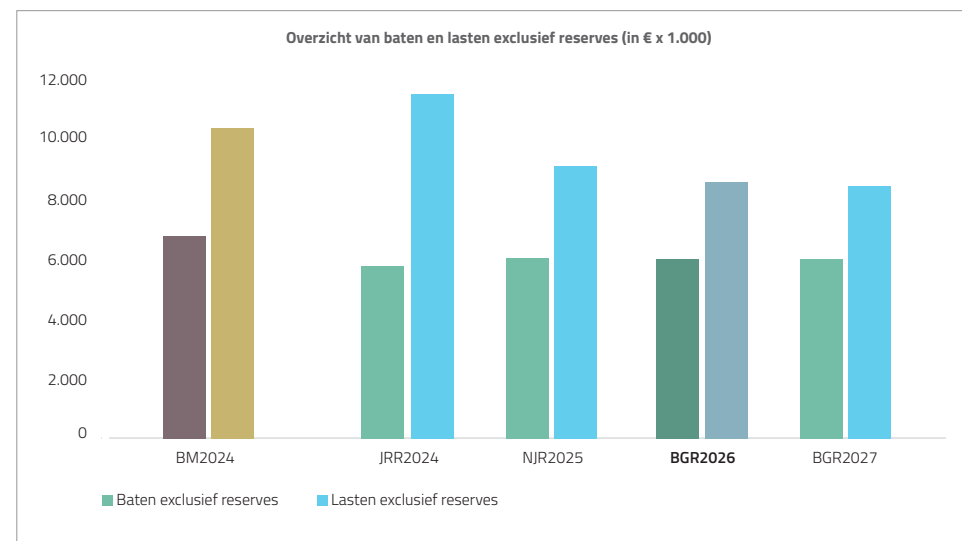
Pellentesque rhoncus ut orci ut fermentum. Nullam dapibus consequat nibh id commodo. Integer sed scelerisque nulla, vitae auctor neque. Aliquam porta, ante eget malesuada sodales, risus justo bibendum enim, id fringilla ante orci vitae sem. Vestibulum laoreet velit at condimentum posuere. Duis viverra viverra porta. Proin lobortis quis nisl ac suscipit. Praesent eleifend urna urna, at vehicula nulla suscipit eu. Praesent sodales sem sed ipsum mattis, nec rhoncus ex laoreet.

Financiën

Baten en lasten € x 1.000	BM2024**	JRR2024	NJR2025	BGR2026	BGR2027
<u>Baten*</u>	P.M.	5.756 V	6.005 V	5.962 V	5.981 V
<u>Lasten*</u>	P.M.	11.480 N	9.080 N	8.525 N	8.414 N
Saldo van baten en lasten	P.M.	5.724 N	3.075 N	2.563 N	2.433 N
Saldo onttrekkingen uit en toevoegingen aan reserves	P.M.	208 V	265 V	107 V	22 V
Resultaat	P.M.	5.516 N	2.810 N	2.456 N	2.411 N

* Hyperlink naar onderliggende taakvelden

** BM2024: Benchmark 2024



Financiën overig

a. Verloop boekwaarde investeringsprojecten

€ x 1.000		31-12	31-12	31-12	31-12	31-12
Ambitie	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
1	Afgesloten	4.195	4.096	3.997	3.898	3.808
1	Lopend	0	820	1.640	1.599	1.558
	Voorgenomen				64	143
1	- Inventaris oude Raadhuis					82
	- Verduurzamen stadsmuseum				64	61
Totaal		4.195	4.916	5.637	5.562	5.508

b. Verloop boekwaarde reserves en voorzieningen

€ x 1.000			31-12	31-12	31-12	31-12	31-12
Amb.	Omschrijving	Beklemd?	2025	2026	2027	2028	2029
1	Restauratiefonds museum	Nee	11	12	14	15	17
1	Restauratie Cuneratoren	Ja	669	650	631	612	594
1	Stadshaven en omliggend gebied	Ja	1.582	1.582	1.582	1.529	1.477
Totaal ambitie 1			2.262	2.244	2.227	2.156	2.088
3	Wet werk en bijstand	Nee	303	276	249	222	194
3	Armoedebestrijding	Nee	202	202	202	202	202
Totaal ambitie 3			505	478	451	424	396

Beschrijving van claims voor zover van toepassing

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam eros velit, mattis a eleifend sed, consequat a ligula. Cras sit amet purus a felis tristique eleifend. Morbi dictum lectus vel faucibus egestas. Vivamus dapibus nisl porttitor est volutpat, vel vehicula tellus scelerisque. Pellentesque rhoncus ut orci ut fermentum. Nullam dapibus consequat nibh id commodo. Integer sed scelerisque nulla, vitae auctor neque. Aliquam porta, ante eget malesuada sodales, risus justo bibendum enim, id fringilla ante orci vitae sem. Vestibulum laoreet velit

c. Financiële benchmark taakvelden

€ x 1.000	Gemeente	Gemeenten 15.000	Absolute
Taakvelden 2024	Rhenen	- <25.000 inw.	afwijking
2.3 Recreatieve havens	-36	-14	22 N
2.4 Economische havens en waterwegen	-87	-58	29 N
3.1 Economische ontwikkeling	-232	-261	29 V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-51	61	112 N
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-59	-65	6 V
3.4 Economische promotie	95	677	582 N
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproduct	-210	-394	184 V
5.4 Musea	-211	-112	99 N
5.5 Cultureel erfgoed	-345	-124	221 N
5.6 Media	-351	-459	108 V
6.3 Inkomensregelingen	-2.523	-1.789	734 N
6.4 Begeleide participatie	-1.580	-2.227	647 V
6.5 Arbeidsparticipatie	-134	-579	445 V
0.10 Reserves	208	-	208 V

In het financieel overzicht worden t en t+1 nog toegevoegd

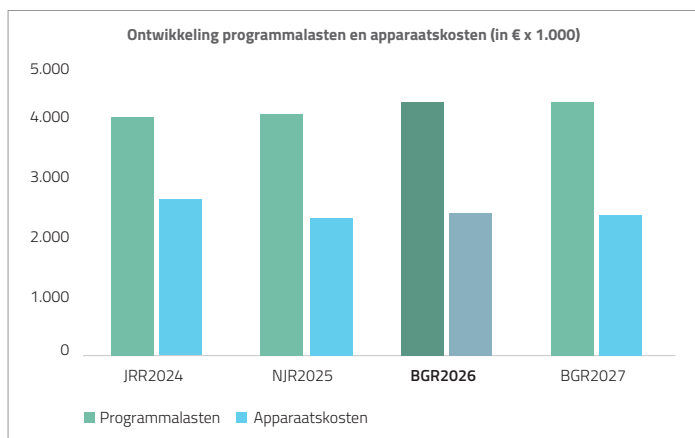
c. Voortgang realisatie ombuigingen (in € x 1.000)

Amb.	Nr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	Inhoudelijk	Financieel	Toelichting
3	A8	Inkomensregelingen	1	1	1	1			Inhoudelijk: Besloten is om de overeenkomst per 1 november op te zeggen. Dit betekent dat voor 2025 nog geen ombuiging mogelijk is maar vanaf 2026 wel. Financieel: In 2025 realiseren we de besparing nog niet. Vanaf 2026 realiseren we de besparing wel.
3	C5	Minimaregelingen (deels amendement 20.A.1)	55	115	115	115			Financieel: Is financieel verwerkt.
2	C17	Re-integratie instrument loonkostensubsidie	23	20	0	0			Inhoudelijk: Meer investeren in loonlostensubsidie (LKS). Bij lagere uitgaven aan bijstand volgt op termijn een lagere BUIG-uitkering van het Rijk. Financieel: Momenteel is een afname van het aantal LKS zichtbaar t.o.v. begin 2025.
3	D6	Jeugdfonds Sport & Cultuur	-40	-40	-40	-40			
2		Non-formele middelen WEB-regio (amendement 20.A.1)	20	20	20	20			
3		Resultaat onderzoek (amendement 20.A.1)	-	20	20	20			
Totaal			59	136	116	116			



Apparaatskosten en programmalasten

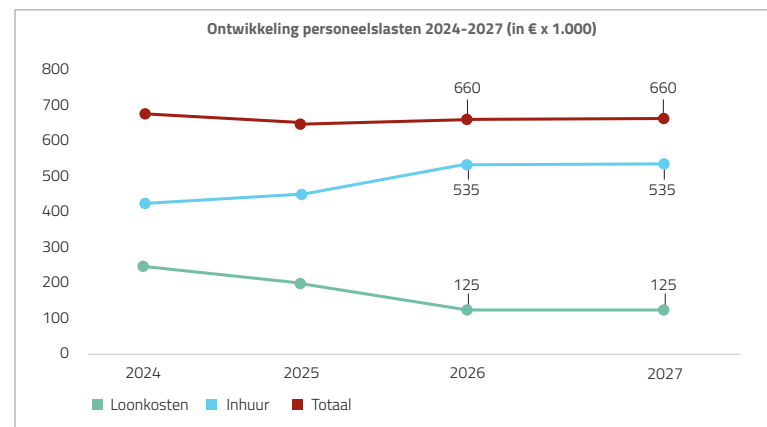
De verhouding tussen de apparaatskosten* en de programmalasten in de begroting 2026 is met 56% niet significant gewijzigd ten opzichte van de eerdere jaren.



*Dit sluit aan bij de definitie die door Berenschot in de formatiebenchmark wordt gebruikt.

Meerjarige ontwikkeling van de personeelskosten

De hierboven genoemde apparaatskosten bestaan voor een groot deel uit de kosten van personeel. Door de financiële omvang en de bestuurlijke aandacht is de ontwikkeling hiervan hieronder in beeld gebracht. De kosten van inhuur is gebaseerd op de definitie die het A&O fonds hanteert voor deze kosten in haar personeelsmonitor.



Toelichting: De loonkosten 2027 zijn gelijk aan die van 2026 omdat de loonindexering 2027 is gereserveerd middels een stelpost binnen de Overige Eigen Middelen.

